

ỨNG DỤNG PHẦN MỀM MÃ NGUỒN MỞ VUFIND XÂY DỰNG MÔ HÌNH TÌM KIẾM TÀI NGUYÊN TẬP TRUNG CHO CÁC ĐẠI HỌC VÙNG

Nguyễn Duy Hoan¹, Lê Văn Nam²

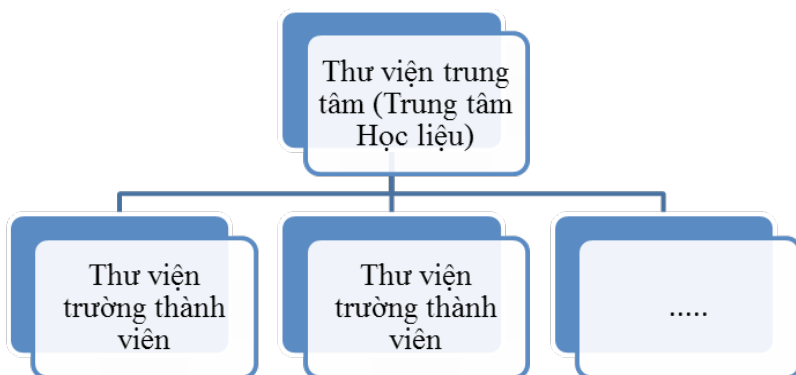
1. MÔ HÌNH TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC THƯ VIỆN ĐẠI HỌC VÙNG

Hiện nay, ngoài hai đại học quốc gia là Đại học Quốc gia Hà Nội, Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh nước ta còn có 03 Đại học vùng: Đại học Thái Nguyên, Đại học Huế, Đại học Đà Nẵng. Các đại học được thành lập nhằm phát huy thế mạnh của các trường đại học thành viên trở thành trung tâm đào tạo, cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao cho một vùng kinh tế của đất nước. Các Đại học vùng hiện nay đã dần khẳng định được vai trò, vị thế trong công tác đào tạo, chuyển giao khoa học công nghệ cho xã hội. Để đạt được những thành tựu như vậy, công tác thông tin thư viện đã được các Đại học vùng chú trọng đầu tư nhằm đáp ứng nhu cầu học tập, giảng dạy, nghiên cứu của sinh viên, cán bộ, giảng

¹ PGS. TS., Giám đốc Trung tâm Học liệu - Đại học Thái Nguyên.

² ThS., Trưởng phòng ứng dụng và phát triển thông tin điện tử. Trung tâm Học liệu - Đại học Thái Nguyên.

viên của nhà trường. Mô hình tổ chức các trung tâm thông tin thư viện của đại học vùng như sau:

Sơ đồ 1: Mô hình tổ chức thư viện của các Đại học vùng

Mỗi Đại học vùng có một thư viện trung tâm (trung tâm học liệu) và thư viện các trường thành viên. Các trung tâm Học liệu có nhiệm vụ phục vụ cho cán bộ, giảng viên, sinh viên của toàn đại học và quản lý chuyên môn, nghiệp vụ các thư viện các Trường thành viên. Tuy nhiên, hiện nay hoạt động của các trung tâm học liệu và thư viện các trường đại học thành viên của các đại học vùng tương đối độc lập về mặt tổ chức vật lý cũng như dữ liệu. Bạn đọc của các trường thành viên muốn biết nguồn tài nguyên của các trường thành viên khác trong đại học sẽ phải vào trang web tra cứu tài nguyên thông tin của trường đó gây khó khăn cho bạn đọc trong việc khai thác và sử dụng nguồn tài nguyên thông tin của toàn đại học cũng như mục tiêu liên thông, liên kết về mọi mặt giữa các trường thành viên trong các đại học vùng. Do vậy cần thiết phải có phần mềm tìm kiếm tập trung các nguồn thông tin cho các thư viện đại học vùng nhằm tạo thuận lợi cho việc khai thác tài nguyên thông tin của toàn đại học.

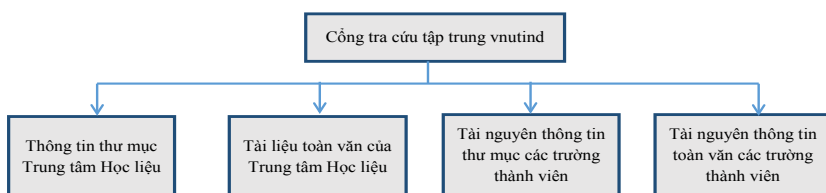
2. GIẢI PHÁP XÂY DỰNG PHẦN MỀM TÌM KIẾM TẬP TRUNG, NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG PHỤC VỤ CỦA CÁC THƯ VIỆN CỦA CÁC ĐẠI HỌC VÙNG

Một trong những giải pháp các Đại học vùng có thể sử dụng đó là giải pháp Primo được cung cấp bởi tập đoàn Ex Libris của Israel thông qua nhà phân phối tại Việt Nam: Công ty Cổ phần dịch vụ thương mại và thông tin kỹ thuật (TED Engineering Documents JSC, gọi tắt là TED), giải pháp này bao gồm các phân hệ Primo Central Index: Phân hệ dịch vụ chỉ mục tập trung tích hợp các nguồn tài nguyên thông tin điện tử, in ấn được cung cấp bởi các thư viện.

Phân hệ Primo SFX: Phân hệ chuyển giao dịch vụ nối kết giúp bạn đọc kết nối đến các tài nguyên nội sinh của thư viện cũng như các nguồn tài nguyên thư viện mua hoặc miễn phí trên internet.

Tuy nhiên giá thành giải pháp này khá cao so với khả năng tài chính của các trường đại học đầu tư cho thư viện hiện nay. Trong bài viết này chúng tôi xin giới thiệu giải pháp phần mềm tìm kiếm tập trung sử dụng phần mềm mã nguồn mở Vnutind hoàn toàn miễn phí có các chức năng tương tự như giải pháp Primo của tập đoàn Ex Libris. Vnutind là thanh công cụ tìm kiếm mã nguồn mở được phát triển bởi trường đại học Villanova năm 2010, cho phép người dùng tìm kiếm các nguồn tài liệu trên một giao diện duy nhất và vượt trội hơn giao diện cổ điển Opac.

Mô hình triển khai

Sơ đồ 02: Mô hình triển khai hệ thống Vutind tại các Đại học vùng

Yêu cầu hệ thống

Phần mềm quản trị thư viện tích hợp và phần mềm quản lý tài nguyên số cần phải có chức năng Z.3950 và OAI-PMH Server. Thư viện các trường thành viên có thể sử dụng phần mềm mã nguồn mở Koha, Dspace, Eprints, GreenStone để quản lý tài nguyên thông tin in ấn, điện tử cho thư viện mình. Các phần mềm này có các chức năng tương tự như các phần mềm Ilib của Cmc, Libol của công ty tinh vân... nhưng hoàn toàn miễn phí. Các phần mềm này đã tích hợp chức năng chia sẻ dữ liệu thư mục toàn văn thông qua giao thức Z.3950, OAI-PMH, Sorl..

Phương thức hoạt động

Cổng tra cứu tập trung Vnutind sẽ lập chỉ mục bao gồm các nguồn tài nguyên thông tin thư mục cũng như toàn văn của tất cả các thư viện của đại học. Việc lập chỉ mục này được thực hiện thủ công hoặc tự động thông qua các giao thức Z.3950 hoặc OAI-PMH.

Người sử dụng chỉ cần truy cập vào cổng tra cứu tập trung tìm kiếm thông tin, hệ thống sẽ trả về kết quả tìm kiếm bao gồm tất cả các tài nguyên thông tin của các thư viện thoả mãn tiêu chí tìm kiếm đưa ra.

Bạn có thể sử dụng thuật ngữ tìm kiếm::
kinh » định, tính

Chủ đề gợi ý... Liên quan đến cụm từ bạn tìm kiếm.

International business enterprises 7 Management 7 International trade 5
Economic conditions 4 Economics 4 Joint ventures 4

Thêm ...

Hiện thị 1 - 20 Của 421 cho thuật ngữ tìm kiếm: 'kinh tế';
Thời gian tìm kiếm: 0.13s

Sắp xếp Theo mức độ liên quan

☐ Chọn tất cả | Lựa chọn đề: Thêm vào giỏ tài liệu

1 Tác động của nghề dệt len tới đời sống kinh tế - xã hội ở xã La Phù, huyện Hoài Đức, tỉnh Hà Tây
Tác giả Trần, Thị Hồng Yến
Xuất bản 2015
Chủ đề: "...Đời sống kinh tế - xã hội..."
[Xem toàn văn](#)
[Dspace](#)

2 Kinh tế học quốc tế: lý thuyết và chính sách.
Tác giả Krugman, Paul R.
Xuất bản 1996
Call Number: 337
Đặt tại: DL Library:
[Sách](#) [Sẵn sàng](#)

Thu hẹp tìm kiếm

Hệ thống ▲

Koha vn 420

DSpace demo 1

Thư viện ▲

Thu vien DL 420

Định dạng ▲

Book 389

Serial 31

Dspace 1

Call Number ▲

H - Social Science 26

Z - Library Science 1

Tác giả ▲

Hình 01: Minh họa kết quả tìm kiếm của hệ thống Vufind

Ngoài ra hệ thống Vnutnd còn giúp người dùng tạo dễ dàng tạo ra các trích dẫn APA hoặc MPA từ các tài liệu tìm thấy cũng như đưa xuất dữ liệu biểu ghi đưa vào hệ thống tham khảo EndNote.

KẾT LUẬN

Phần mềm mã nguồn mở Vufind là giải pháp tối ưu cho hệ thống tra cứu tập trung cho các đại học vùng trong điều kiện ngân sách eo hẹp hiện nay. Ứng dụng phần mềm tìm kiếm tập trung Vufind giúp cho bạn đọc của các trường đại học thành viên của Đại học vùng có thể dễ dàng tìm kiếm và khai thác thông tin của toàn Đại học. Phần mềm này có thể áp dụng cho các trường Đại học có nhiều cơ sở, phân viện.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. <http://vnutind-org.github.io/vufind/about.html>
2. http://ted.com.vn/index.php?option=com_content&view=article&id=434&Itemid=518
3. http://ted.com.vn/index.php?option=com_content&view=article&id=396&Itemid=508
4. <http://dlcorp.com.vn/thu-vien/vnutind.html>